

Základní škola Úvaly
nám. Arnošta z Pardubic 8
250 82 Úvaly

Minimální preventivní program

Školní rok 2024/2025

Obsah:

1. Základní údaje o škole	3
2. Analýza situace	4
2.1 Vnitřní zdroje	4
2.2 Vnější zdroje	7
2.2.1. Subjekty činné v prevenci rizikového chování	7
2.2.2. Legislativní dokumenty	7
2.3 Analýza výchozí situace	8
3. Stanovení cílů preventivního programu	9
3.1 Dlouhodobé cíle	9
3.2 Krátkodobé cíle	10
4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny	12
4.1 Pedagogové	12
4.2 Žáci	13
4.2.1. Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování	13
4.2.2. Programy všeobecné primární prevence rizikového chování zajišťované externisty	13
4.2.3. Harmonogram akcí specifické a nespecifické primární prevence rizikového chování ve školním roce 2024/2025	16
5. Evaluace	20

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy	Základní škola Úvaly nám. Arnošta z Pardubic 8 250 82 Úvaly
Ředitel	Mgr. Lukáš Kunc
E-mail	kunc@zsuvaly.cz

Metodik prevence	Mgr. Kateřina Dorňáková Mgr. Kristýna Tvrdá
Telefon	734 235 722
E-mail	dornakova@zsuvaly.cz tvrda@zsuvaly.cz

Výchovný poradce	Mgr. Ellen Kalaidzidu
E-mail	kalaidzidu@zsuvaly.cz

Kariérní poradce	PaeDr. Jana Novotná
E-mail	novotna@zsuvaly.cz

Školní psycholog	Mgr. Kateřina Dorňáková
Telefon	734 235 722
E-mail	dornakova@zsuvaly.cz

Speciální pedagog	Mgr. Alice Biolková
E-mail	biolkova@zsuvaly.cz

2. Analýza situace

2.1 Vnitřní zdroje

Základní škola se nachází ve městě Úvaly ve Středočeském kraji v okrese Praha-východ. Školu tvoří komplex 6 budov A, B, C, D, E a F, které jsou v těsné blízkosti. Základní škola Úvaly je plně organizovanou školou s 1. – 9. ročníkem. V každém ročníku je tři až pět paralelních tříd. Počet žáků školy stále roste. Školu navštěvují v menší míře i žáci z okolních obcí. Ve škole se také vzdělávají žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Od školního roku 2012/2013 má škola dvě speciální třídy pro žáky s lehkým mentálním postižením, jednu pro žáky prvního stupně a jednu pro žáky druhého stupně.

Současná naplněnost školy je 916 žáků. Ve škole je 46 učeben, z toho jsou některé zaměřeny na odbornou činnost. Dvě počítačové učebny (škola je připojena na počítačovou síť a internet), dvě učebny jazyků, učebna chemie-fyziky, učebna hudební výchovy, cvičná kuchyňka a dílny pro výuku pracovních činností. Škola má v suterénu budovy B malou tělocvičnu, která je bohužel vzhledem k velikosti i výšce stropů nevyhovující pro míčové hry. Žáci proto využívají pro výuku tělesné výchovy také místní sokolovnu a sportovní halu. Pro výuku v přírodě, sportovní aktivity i relaxaci využíváme také sportovní areál pod školou, jehož součástí je pergola s 10 stoly a 60 místy k sezení, dvě hřiště (pro odbíjenou a košíkovou), dva betonové stoly na stolní tenis, zatravněné hřiště. Dále škola disponuje vlastní čítárnou. Součástí školy je školní družina, školní klub a školní jídelna.

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

ŠPP se podílí společně s ostatními pedagogy na poskytování pedagogicko-psychologického poradenství a vychází z plánu činnosti ŠPP stanoveného na začátku školního roku a Minimálního preventivního programu školy.

ŠPP působí ve škole ve složení:

- ředitel školy
- výchovná poradkyně
- metodik primární prevence
- školní psycholog
- speciální pedagog

V průběhu školního roku probíhají 1x týdně pravidelné schůzky členů ŠPP a 1x měsíčně schůzky členů ŠPP s vedením školy.

Ředitel školy

- má odpovědnost za podporu a realizaci programu MPP
- rodiče i žáci si s ním mohou domluvit schůzku
- pravidelně monitoruje dění ve škole
- komunikuje s rodiči, žáky, učiteli, PPP, výchovným poradcem, MP, školním psychologem
- monitoruje činnost školního poradenského centra
- účastní se školení a dále se vzdělává

Výchovný poradce

- poskytuje žákům, rodičům a učitelům poradenství při řešení školního neúspěchu, výukových a výchovných problémech
- spolupracuje se střediskem výchovné péče, PPP, OSPOD
- spolupracuje s metodikem prevence a školním psychologem
- eviduje Doporučení školských poradenských zařízení
- koordinuje a zajišťuje realizaci podpůrných opatření - předměty speciálně pedagogické péče, pedagogické intervence, asistencí pedagoga včetně evidence počtu jejich hodin
- komunikuje se zákonnými zástupci
- komunikuje se školskými poradenskými zařízeními ohledně nastavení podpůrných opatření
- koordinuje přípravy IVP (individuálních vzdělávacích plánů) a PLPP (plánů pedagogické podpory)
- pomáhá s inkluzí žáků s OMJ

Kariérový poradce

- zajišťuje pomoc při volbě budoucího povolání žáků

Metodik prevence

- koordinuje přípravy a realizace programů
- monitoruje žáky se sklonem k rizikovému chování
- zaměřuje se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou nežádoucích projevů chování
- odkazuje na další odborníky a v případě potřeby s nimi dále spolupracuje
- vytváří informační nástěnky pro žáky i ostatní kolegy
- informuje pedagogický sbor o možnostech a nových postupech v rámci prevence
- spolupracuje s TU, výchovným poradcem a školním psychologem
- zúčastňuje se setkání metodiků prevence
- rodiče, žáci i kolegové se mohou na metodika prevence obrátit s žádostí o konzultaci

Školní psycholog

- konzultace pro zákonné zástupce žáků a žákyň
- podpora pozitivního klimatu školy
- práce s třídními kolektivy – posilování pozitivních hodnot
- individuální konzultace se žáky a žákyněmi
- metodická podpora pro pedagogy
- screening, ankety, dotazníky ve škole

Speciální pedagog

- provádí orientační speciálně-pedagogickou diagnostiku
- poskytuje péči žákům se speciálně-vzdělávacími potřebami
- metodicky pomáhá pedagogům vyučujícím žáky se speciálně vzdělávacími potřebami a průběžně vyhodnocuje účinnost podpůrných opatření

Pedagogický sbor

- začleňuje preventivní témata do výuky jednotlivých předmětů (výběr a vhodnost témat konzultuje s metodikem prevence, bere ohled na aktuální preventivní programy)
- aktuální problémy konzultuje s výchovným poradcem, metodikem prevence, školním psychologem a vedením školy
- poskytuje rodičům a žákům individuální konzultace dle potřeby

Třídní učitel

- mapuje vztahy ve třídě
- navozuje zdravé prostředí v kolektivu
- úzce spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence, školním psychologem, vedením školy, ostatními pracovníky školy a rodiči
- podílí se na diagnostice a léčbě vztahů v kolektivu, ve kterém se vyskytla šikana
- důsledně postihuje (navrhuje postihy) v případě porušení školního řádu
- sleduje absenci, chování a projevy žáků
- vytváří ankety, dotazníky, třídnické hodiny
- rodiče, žáci i kolegové se mohou na třídního učitele obrátit s žádostí o konzultaci

Žáci

- podílejí se na přípravě a realizaci programu
- znají metodika prevence, výchovného poradce a školního psychologa a nebojí se na ně v případě potřeby obrátit

Třídnické hodiny

Třídnické hodiny jsou zařazeny do rozvrhu hodin, probíhají jednou týdně v rámci předmětu Osobní a sociální rozvoj. Obsah a náplň předmětu je realizován dle osnov ŠVP a dle aktuální situace ve třídě.

Školní parlament

Ve škole působí školní parlament, který spolupracuje s vedením školy. Předkládá návrhy na změny, možné aktivity a připravuje různé soutěže. Schází se pod vedením dvou pedagogů jednou týdně. Zástupci jednotlivých tříd předávají pak dále informace svým spolužákům ve třídě.

Schránka důvěry

Žáci se mohou se svými problémy obracet na třídní učitele, školní psycholožku, metodika prevence, výchovného poradce nebo na jiného jim blízkého pedagogického pracovníka. Další možností je využití schránky důvěry, která se nachází v každé budově a je vybírána školní psycholožkou 1x týdně.

2.2 Vnější zdroje

2.2.1. Subjekty činné v prevenci rizikového chování

- **PPP Praha-východ** - Sportovní 846/22, Praha - Vršovice, metodik prevence Mgr. Renata Sládková
- **OSPOD Praha-východ**
- **Policie ČR Úvaly**
- **Policie ČR Praha-východ**, oddělení prevence
- **Městská policie Úvaly**
- **Semiramis z.ú.** - Centrum primární prevence Středočeského kraje, Sadová 2107, Nymburk
- **Cesta integrace o.p.s.** - Centrum primárních programů, Masarykovo nám. 6, Říčany
- **Linka Bezpečí pro děti a mládež:** 116 111 – zdarma

2.2.2. Legislativní dokumenty

- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023 - 2025
- Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže ve školách a školských zařízeních, č. j. 20 006/2007 – 51
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních č. j. 24 246/2008 – 6
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při omlouvání nepřítomnosti žáků ve škole a při prevenci a postihu záškoláctví, č. j. 10 194/2002 – 14
- Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č. j. 14423/99 – 22
- Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnému užívání internetu č. j. 11 691/2004 – 24
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákonů č. 383/2005 Sb., č.112/2006 Sb., č. 158/2006 Sb., č. 161/2006
- 562/2004 Sb. změna některých zákonů v souvislosti s přijetím školského zákona
- 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Zákon č. 379/20015 Sb., k ochraně před škodami působenými tabákem, alkoholem, návykovými látkami

2.3 Analýza výchozí situace

Závažným problémem z hlediska prevence se v současné době jeví zejména užívání legálních návykových látek a to především nikotinu v podobě nikotinových sáčků, e-cigaret, vaporizérů, cigaret a konzumace alkoholu. Pozorujeme vzrůstající spotřebu u stále se snižující věkové skupiny dětí a mládeže, což může být dáno popularitou a větší dostupností e-cigaret a nikotinových sáčků, které děti nevnímají jako tolik rizikové v porovnání s klasickými cigaretami, vrstevnickým vlivem a v neposlední řadě také zvýšenou tolerancí užívání těchto látek ze strany dospělých. Zneužívání nelegálních návykových látek není v naší škole zatím příliš rozšířeno. O úplné absenci však hovořit nelze.

Dalším negativním trendem se stává závislost žáků na mobilních telefonech, sociálních sítích a PC hrách, což může mít za následek častější kyberšikanu, která se objevuje u dětí již na 1. stupni. Z těchto důvodů klademe na prevenci ve škole vysoký důraz. Snažíme se poskytnout žákům co nejvíce informací o dané problematice.

Sledujeme rovněž, že dochází ke zhoršování psychického stavu žáků, narůstají případy sebepoškození, těžkých úzkostných stavů, panických atak a dalších duševních onemocnění. Protože neřešené problémy, nedostatek zdrojů a informací pro zvládnání náročných situací se může následně projevit i v rizikovém chování žáků a promítnout do celkového klimatu třídy a školy, budeme se v rámci preventivního působení zaměřovat i na tuto problematiku.

Pro zjištění aktuálních potřeb školy v prevenci rizikového chování je důležité provádět pravidelnou analýzu aktuálního stavu na škole. K monitorování vztahů ve třídě používáme sociometrické metody, které nejčastěji zadává a vyhodnocuje školní psychologka, která následně konzultuje výsledky s pedagogy (dotazník B3, B4). Školní psychologka dochází do tříd, zjišťuje klima ve třídě, spolupracuje s třídními učiteli a je nápomocna v případech řešení problémů. Monitorování šikany probíhá 1x za rok formou dotazníku. V oblasti prevence a řešení šikany se naše škola letos zapojila do projektu KiVa. Jedná se o program pro prevenci a řešení šikany, jehož metodika byla vyvinuta ve Finsku a přizpůsobena českému prostředí. Škola díky němu může efektivně snížit výskyt šikany a vytvořit takové klima, aby k ní vůbec nedocházelo.

Prevence všech forem rizikového chování je zaměřena na osvětu všech žáků naší školy, respektuje jejich věk a osobnostní zvláštnosti. Ve škole funguje komunikace mezi jednotlivými pedagogy, vedením školy, metodikem prevence, výchovným poradcem a psychologem. Pedagogové se průběžně v rámci samostudia vzdělávají – odebírají odborné časopisy, sledují internet, účastní se vzdělávacích kurzů a seminářů a mají zájem a snahu řešit vzniklé problémy. Úzká je i spolupráce s rodiči, kteří využívají konzultační hodiny vyučujících, popřípadě si domlouvají individuální setkání. Žákům i rodičům je k dispozici školní poradenské pracoviště.

3. Stanovení cílů preventivního programu

Cílem MPP je:

1. Předcházení rizikovým jevům v chování žáků, kterými jsou:
 - agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, krádeže, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
 - záškoláctví
 - závislostní chování (užívání návykových látek, gambling, netolismus)
 - rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
 - spektrum poruch příjmu potravy
 - rizikové sexuální chování
 - negativní působení sekt
2. Rozpoznání a zajištění včasné intervence v případech všech forem rizikového chování a v případech domácího násilí, týrání a zneužívání dětí a ohrožování výchovy mládeže.
3. Výchova žáků ke zdravému životnímu stylu. Základními kompetencemi prevence v rámci podpory zdravého životního stylu jsou:
 - zvyšování sociálních kompetencí (rozvíjení sociálních dovedností, odpovědnost za své chování a uvědomění si důsledků svého jednání, schopností dělat samostatná a pokud možno správná rozhodnutí),
 - posilování komunikačních dovedností (nenásilné zvládnání konfliktů, odmítání návykových látek, adekvátní reakce na stres, kritiku a neúspěch),
 - vytváření pozitivního sociálního klimatu (vytvoření atmosféry pohody, klidu, bez strachu, nejistoty, nastolení pocitu důvěry mezi žákem a učitelem),
 - formování postojů ke společensky akceptovaným hodnotám (mravní a morální hodnoty, právní vědomí a humanistické postoje k ostatním).
4. Vést žáky ke smysluplnému využívání volného času a aktivní podpoře zdravého životního stylu.

3.1 Dlouhodobé cíle

Dlouhodobé cíle MPP:

- vytvářet pozitivní klima školy, jak mezi žáky, učiteli, tak ostatními zaměstnanci
- podávat žákům ucelené informace o rizikových jevech a zařadit je do výuky jednotlivých předmětů, realizovat preventivní programy, přednášky, předávat informační brožury, vést tematické nástěnky apod.
- posilovat právní vědomí žáků o kriminalitě, předpisech, zákonech
- rozvoj zdravého životního stylu žáků
- monitoring vztahů mezi žáky v jednotlivých třídách školy
- další vzdělávání metodika prevence a dalších pracovníků školy v oblasti rizikového chování
- využívat spolupráce s institucemi a organizacemi v oblasti primární prevence

Dlouhodobým cílem pedagogů je:

- správné a vhodné vedení třídnických hodin a hodin OSV
- práce s třídním kolektivem, spolupráce se školním poradenským pracovištěm
- řešení konfliktních situací mezi žáky
- správná, vhodná a včasná komunikace učitel – rodič
- využívat efektivních metod výuky (projektové vyučování, kooperativní vyučování, interaktivní techniky, badatelská výuka atd.)

Dlouhodobým cílem ve vztahu učitel - žák je:

- vedení žáků k týmové práci, vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci, odpovědnosti za sebe i za svou pracovní skupinu
- sociální rozvoj a rozvoj sociálně komunikačních dovedností
- průběžné monitorování, hodnocení a řešení konkrétních situací
- včasné zachycení ohrožených dětí a řešení těchto problémů
- řešení vzdělávacích, výchovných problémů
- vhodné vedení a reakce na krizové situace, nebezpečné chování
- minimalizace projevů rizikového chování
- informovanost žáků ve směru kontaktů na klíčové pracovníky školy, kteří mohou v jednotlivých krizových situacích pomoci

Dlouhodobým cílem ve vztahu učitel - rodič je:

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích
- dát rodičům možnost zpětné vazby a pro vyjádření názoru, potřeb
- zvýšit informovanost rodičů ve vztahu k rizikovému chování žáků a jeho řešení

3.2 Krátkodobé cíle

Krátkodobým cílem metodika prevence je:

- mít k dispozici Krizový plán školy s postupy při výskytu rizikových forem chování žáků
- mít k dispozici přehled institucí a center krizové intervence a terapie v okrese včetně adres a telefonních čísel.
- vytvořit nástěnku Školního poradenského pracoviště
- spravovat schránku důvěry
- informovat pedagogy o principech efektivní primární prevence RCH a o domluvených programech primární prevence zajišťovaných externími organizacemi
- zúčastnit se Konference Primární prevence RCH a dalších školení a seminářů prohlubujících znalosti z oblasti primární prevence

Krátkodobým cílem pedagogů je:

- školení k získání potřebného přehledu o všech typech rizikového chování s důrazem na šikanu
- využívání vhodného učiva k diskuzím a preventivním aktivitám v rámci výuky
- seznámení se se Školním preventivním programem a s Krizovým plánem pro řešení projevů rizikového chování

Krátkodobým cílem ve vztahu žák – učitel je:

- seznámení žáků se členy Školního poradenského pracoviště a jejich kompetencemi
- zajištění pedagogického dohledu nad žáky během všech přestávek a před vyučováním v prostorách školy a v době obědů v jídelně (prevence šikany a užívání návykových látek).
- učitelé průběžně sledují vztahy v třídních kolektivech tak, aby byla zajištěna včasná diagnostika a intervence při vzniku šikany. V případě potřeby spolupracují se Školním poradenským pracovištěm, popř. pracovníkem pedagogicko- psychologické poradny.
- ve třídách 6. ročníku se provádí se souhlasem zákonných zástupců sociometrické šetření, jehož cílem je zmapovat vztahy ve třídě a předcházet vzniku šikany.
- třídní učitelé průběžně sledují absence žáků a při zjištění často se opakujících krátkodobých absencí, spolupracují s rodiči těchto žáků (prevence záškoláctví).
- prevence rizikového chování je součástí školního řádu. Dojde-li k porušení ustanovení školního řádu, týkajícího se držení, distribuce a užívání návykových látek v prostorách školy, bude toto klasifikováno jako hrubý přestupek a budou z toho vyvozeny patřičné sankce.
- průběžně jsou sledovány projevy vandalismu, agrese a rasismu. Při jejich zjištění jsou navržena cílená opatření.

Krátkodobým cílem ve vztahu k rodičům:

- učitelé nabízejí všem rodičům možnost individuálních konzultací.
- rodiče mají možnost navštívit výuku ve dnech otevřených dveří bez ohlášení a v jiných termínech po dohodě s vyučujícím a tak poznávat prostředí školy.
- rodiče jsou informováni o dění ve škole prostřednictvím webových a facebookových stránek školy.
- rodiče jsou seznámeni s obsahem preventivního programu prostřednictvím webových stránek školy.
- během třídních schůzek jsou rodiče informováni o akcích školy a třídy
- rodičům jsou poskytovány aktuální informace týkající se forem rizikového chování včetně návrhu možných preventivních postupů v rámci rodiny a návrhu řešení při odhalení rizikového chování jejich dítěte
- rodiče jsou informováni o činnosti Školního poradenského pracoviště, jeho složení včetně kontaktů na jednotlivé pracovníky a mohou využít jejich pomoci

4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

4.1 Pedagogové

- seznámení pedagogických a nepedagogických pracovníků se Školním řádem, Minimálním preventivním programem, Krizovým plánem, s vedením dokumentace, s nakládáním s osobními daty apod.
- pravidelné setkávání třídních učitelů v rámci předmětové komise OSV
- semináře a školení

Přehled seminářů a školení pro pedagogy ve školním roce 2024/2025

Název a odborné zaměření vzdělávání	KiVa program 1. stupeň - prevence a řešení šikany
Realizátor/lektor	Kateřina Dorňáková, Petra Vlková
Počet hodin	8
Termín konání	28. 8. 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	KiVa program 2. stupeň - prevence a řešení šikany
Realizátor/lektor	Kateřina Dorňáková, Petra Vlková
Počet hodin	8
Termín konání	29. 8. 2024

Název a odborné zaměření vzdělávání	KiVa program pro vychovatelky, AP - prevence a řešení šikany
Realizátor/lektor	Kateřina Dorňáková, Petra Vlková
Počet hodin	2
Termín konání	30. 8. 2024

4.2 Žáci

4.2.1. Tematické bloky ve výuce, zaměřené na prevenci rizikového chování

Aby došlo k osvojení preventivních kompetencí, naše škola průběžně zapracovává konkrétní témata prevence do vzdělávacího procesu a především do osobnostního a sociálního učení, který je nedílnou součástí výuky ve všech třídách obou stupňů.

Pedagogičtí pracovníci školy dbají o rozvoj sociálních kompetencí žáků. Pedagogové využívají témat svých předmětů a seznamují žáky s dalšími informacemi z oblasti zdravého životního stylu, prevence závislosti a rizikového chování. Zaměřují se nejen na poskytování informací, ale především na podporu zdravých postojů žáků k dané problematice a k osvojování si dovedností komunikace, zvládnutí stresových situací. Podle možností zařazují do výuky různé formy a metody práce s využitím dalších psychosociálních prvků a technik. K práci využívají literaturu a dostupné metodické materiály.

Prevence je nejčastěji zařazována do následujících předmětů: osobnostně sociální výchova, výchova ke zdraví, výchova k občanství, přírodopis, český jazyk, prvouka, informatika, dějepis, zeměpis, tělesná výchova.

Na realizaci preventivních programů ve třídách se také podílí školní psychologka, která se zaměřuje především na podporu duševního zdraví žáků, techniky psychohygieny, práci s emocemi, zvládnutí agrese, posilování dobrých vztahů ve třídě a strategii zvládnutí konfliktních situací.

4.2.2. Programy všeobecné primární prevence rizikového chování zajišťované externisty

1. třída

Dopravní výchova

Realizátor - MP Úvaly

Časová dotace - 1 vyučovací hodina

Stručná charakteristika programu:

Cílem programu je seznámení se základními dopravními předpisy souvisejícími s chodcem - kdo je a kdo není chodec, chování na chodníku a na silnici, přecházení silnice: přechod, podchod/nadchod, semaforey, přecházení mimo přechod.

2. třída

Dopravní výchova

Realizátor - MP Úvaly

Časová dotace - 1 vyučovací hodina

Stručná charakteristika programu:

Seznámení s tématem, správné přecházení silnice (přechod, podchod/nadchod, světelné signály, přecházení mimo přechod), dopravní značky vztahující se k tématu, chování na chodníku.

4. třída

Dopravní výchova

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 2 x 4 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

1. setkání se koná na podzim. Na tomto setkání se žáci seznámí se základními dopravními předpisy, proberou se zde základní znalosti a dovednosti na vozovce – teoretické znalosti (dopravní značky, křižovatky, integrovaný záchranný systém...) Výuka teorie (2 hodiny) probíhá v prostorách NZDM klubu Cesta – Na obci 2046, následně 2 hodiny na blízkém dopravním hřišti jezdí na kolech/koloběžkách dle předpisů.

2. setkání se koná na jaře (duben - červen). S dětmi se zopakují a rozšíří vědomosti, procvičí se dopravní značky a situace na silnici formou her, proberou se základy zdravotní výchovy a vše se nakonec procvičí v jízdě na dopravním hřišti. Setkání je spojeno s testem vědomostí a jízdou „na body“, následně je vše zakončeno vydáváním průkazu cyklisty, garantovaném BESIPEM.

5. třída

Bezpečně ve virtuálním světě, prevence netolismu

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 2 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Cílem je seznámit s žáky s nebezpečím internetu. Definovat co jsou to zvyky a zlozvyky, příčiny jejich vzniku. Seznámit se s pojmem závislost. Diskutovat nad riziky pohybu v sociálních sítích a internetu, přiblížit žákům rizika spojená s trávením volného času na PC, podporovat zdravý způsob života.

6. třída

Budování zdravých vztahů v kolektivu, podpora spolupráce

Realizátor - Semiramis

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

S žáky se pracuje na budování zdravých vztahů v kolektivu a rozvíjení schopnosti vzájemné spolupráce. V průběhu bloku žáci pracují ve dvojicích, případně menších skupinách a následně je zařazena aktivita zaměřená na celotřídní spolupráci obsahující mimo jiné sociometrické prvky. Během setkání dochází k podpoře individuality, sebevědomí žáků a zároveň k posilování vědomí sounáležitosti se skupinou.

Kyberšikana v souvislostech

Realizátor - E-bezpečí

Časová dotace - 2 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Co je to kyberšikana? Jaké má formy a jak se projevuje? Co děti vede k páchání kyberšikany? Jak se chránit a jak se bránit? Jak zajistit bezpečnost na mobilním telefonu a počítači? Jak funguje svoboda projevu na internetu a kde jsou její hranice? O tom všem v našem monotematickém modulu zaměřeném na kyberšikana v nejrůznějších podobách.

Prevence užívání legálních návykových látek

Realizátor - Semiramis

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Blok je věnován vysvětlení základních pojmů „droga“ a „závislost“, dále pak rozdělení drog na legální a nelegální. Žákům jsou formou interaktivních technik předávány informace o legálních návykových látkách – o účincích a rizicích užívání alkoholu a tabákových výrobků. Důraz je kladen na pochopení zdravotních, psychických, sociálních i materiálních škod souvisejících se závislostí. Pozornost je věnována především postojům žáků k těmto návykovým látkám. Dochází k podpoře kritického myšlení a samostatného rozhodování žáků, s akcentem na denormalizaci užívání alkoholu a tabáku většinovou společností.

7. třída

Prevence užívání marihuany

Realizátor - Semiramis

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Prostřednictvím skupinové práce a diskusních technik jsou žákům předávány informace o účincích a rizicích užívání marihuany. Součástí je nácvik sociálních dovedností jako např. komunikace, schopnost obhájit svůj názor, kriticky zhodnotit předkládané informace a na jejich základě učinit rozhodnutí.

Zakázané ovoce

Realizátor - Semiramis

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Jedním z témat bloku je úvaha, proč lidé začínají užívat návykové látky. Úvaha vede k uvědomění si důvodů vedoucích k tomuto chování a k hledání konstruktivních řešení. Blok je též věnován nácviku odmítání návykových látek. Lektoři apelují na asertivitu žáků a nácvik odmítání dosazují do kontextu dalších sociálních situací, ve kterých mohou žáci osvojené dovednosti využít.

8. třída

Dětství, dospívání, sexualita

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Diskuse na téma dospívání, rozdílnost mužů a žen. Uvědomění si, co pro mě znamená dospělost. Důraz na vnímání sebe sama. Hlavními tématy jsou dětství a dospívání, přátelství a partnerské vztahy, ideální partner, emoce. Podpora žáků ve schopnosti navazovat zdravé vztahy mimo rodinu, naučit se otevřeně mluvit o sexuální problematice. Prevence před sexuálně rizikovým chováním. Odbourat předsudky související se sexuální problematikou. Důraz na hodnoty.

Prevence rizikového sexuálního chování

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Cílem je prohloubit znalosti o rizikovém sexuálním chování a jeho následcích - pohlavně přenosné choroby, HIV/AIDS. Další cílem je seznámit žáky s ochranou před těmito pohlavně přenosnými chorobami, pomocí nácviku navlékání kondomu. Dále je snahou zaměřit se

na partnerství, antikoncepci a sexualitu v kontextu prevence rizikového sexuálního chování. Odlišnosti v sexualitě.

9. třída

Právní povědomí – hranice zákona

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 3 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Základy českého právního systému – přestupkový zákon a trestní zákon. Orientace a praktické příklady jednotlivých forem rizikového chování - drogy, vandalismus, sprejerství, šikana. Co je a co není trestné - přestupek, trestný čin, oznamovací povinnost, zneužívání, zákonná hranice.

Noční život

Realizátor - Cesta integrace

Časová dotace - 2 vyučovací hodiny

Stručná charakteristika programu:

Program si dává za cíl shrnout, co vše návštěva diskoték, parties, nočních klubů, atd. může skrývat za rizika a úskalí. Je kladen důraz na všechny složky rizikového chování – konzumace alkoholu, drogy (zj. extase, pervitinu a halucinogenů), rizikové sexuální chování, vandalismus.

4.2.3. Harmonogram akcí specifické a nspecifické primární prevence rizikového chování ve školním roce 2024/2025

Měsíc	Akce	Zodpovídá
Září	První týden září bude věnován kurzům osobnostní a sociální výchovy. Cílem je stmelení třídních kolektivů, tvorba třídních pravidel chování, rozvíjení sociálních dovedností, vzájemné poznávání žáků a prevence šikany.	třídní učitelé
	Třídy šestého ročníku pojedou na adaptační pobyt mimo ZŠ.	třídní učitelé
	Pro žáky 1. a 2. ročníku je připravena ve spolupráci s Městskou policií akce „Bezpečně v Úvalech“ – dopravní výchova v praxi	zástupkyně pro 1.stupeň

Říjen	Žáci 6. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Budování zdravých vztahů v kolektivu, podpora spolupráce od organizace Semiramis	metodik prevence
	Proběhne sociometrické šetření v 7. třídách	školní psycholožka
Listopad	Žáci 6. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Prevence kyberšikany od organizace E-bezpečí	metodik prevence
	Žáci 7. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Prevence užívání marihuany od organizace Semiramis	metodik prevence
	Uskuteční se vánoční dílny - výroba vánočních dekorací pro prodej na vánočním jarmarku	třídní učitelé
	Žáci 8. ročníku navštíví Veletrh středních škol	třídní učitelé
	Proběhne sociometrické šetření v 6. třídách	školní psycholožka
Prosinec	V prostorách školy se uskuteční Vánoční jarmark, na kterém budou jednotlivé třídy nabízet rodičům a návštěvníkům školy své výrobky	třídní učitelé
	Pro žáky 4. ročníku je připravena Dopravní výchova od organizace Cesta integrace o.p.s.	metodik prevence
	Žáci 5. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Prevence netolismu od organizace Cesta integrace	metodik prevence
	V jednotlivých třídách proběhnou třídní vánoční besídky	třídní učitelé

Únor	Žáci 8. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Děťství, dospívání a sexualita od organizace Cesta integrace	metodik prevence
	V únoru proběhnou zimní výcvikové lyžařské kurzy pro žáky 7. tříd (vytváření zdravých návyků životního stylu a zařazování aktivit podporující týmovou spolupráci a posilujících pozitivní vztahy ve třídě)	Michal Hruška
Březen	Celoškolní projektový týden, ve kterém probíhá výuka napříč všemi třídami a ročníky dle jednotlivých témat projektů. Též probíhá zařazování aktivit podporující týmovou spolupráci a posilujících pozitivní vztahy ve škole.	různí učitelé
	Výjezdové soustředění 9. roč. k PZ	různí učitelé
	Den otevřených dveří	všichni učitelé
	Žáci 8. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Prevence rizikového sexuálního chování od organizace Cesta integrace	metodik prevence
Duben	Proběhne celoškolní projekt ke Dni Země	TU Baumruková Šetková
	Žáci 6. ročníku se zúčastní preventivního programu na téma Prevence užívání legálních návykových látek od organizace Semiramis	metodik prevence
	Žáci 7. ročníku se zúčastní preventivního programu pod názvem Zákázané ovoce (prevence závislostí) od organizace Semiramis	metodik prevence

Květen	Recitační soutěž	TU 1. stupně a ČJ 2. stupně
	Žáci 9. ročníku se zúčastní preventivního programu pod názvem Prácní povědomí od organizace Cesta integrace	metodik prevence
	Žáci 9. ročníku se zúčastní preventivního programu pod názvem Noční život od organizace Cesta integrace	metodik prevence
	Třídy prvního stupně pojedou na školu v přírodě, pobyt mimo ZŠ se zaměřením na osobnostní a sociální výchovu.	třídní učitelé
	V květnu proběhne cyklistický kurz pro žáky 8. tříd (vytváření zdravých návyků životního stylu a zařazování aktivit podporující týmovou spolupráci a posilujících pozitivní vztahy ve třídě)	Michal Hruška
	Pro žáky 4. ročníku je připravena Dopravní výchova na dopravním hřišti od Cesta integrace o.p.s.	metodik prevence
Červen	Projektový den „CO“	všichni učitelé
	Poslední týden v červnu je věnován osobnostní a sociální výchově, pobytům tříd 2. stupně mimo školu.	třídní učitelé

5. Evaluace

Preventivní program naší školy směřuje skrze pravidelné bloky primární prevence, jednorázové besedy a interaktivní semináře k naplňování stanovených cílů: předcházení a omezování výskytu jednotlivých forem rizikového chování, podpora pozitivních vztahů, soudržnosti a komunikace ve třídě, podpora sebevědomí a rozvoj sebereflexe žáků, rozvoj komunikace, tolerance a spolupráce, vytvoření bezpečného prostředí školní třídy, podpora efektivní komunikace, snižování agresivních projevů, prevence šikany, motivace ke školní práci, podpora sebevědomí a sebejistoty jednotlivců, prevenci rizikového chování v oblasti návykových látek a sexuální výchovy. I v následujících školních letech chceme v těchto programech pokračovat.

Efektivita preventivních aktivit tvořících preventivní program je vyhodnocována průběžně. Preventivní program jako celek je pak vyhodnocován ke konci školního roku. Průběžně je monitorován také výskyt rizikového chování. V neposlední řadě hrají významnou roli poznatky získané od dětí v rámci individuálních či skupinových rozhovorů. Všechna tato vyhodnocení slouží jako podklad pro Minimální preventivní program na následující školní rok, který se poté flexibilně snaží reagovat na aktuální situaci, tj. zvýšený výskyt různých forem rizikového chování a predikovat jejich budoucí vývoj. Preventivní aktivity pro pedagogické pracovníky, zákonné zástupce a širší veřejnost jsou také vyhodnocovány ke konci uplynulého školního roku. Na základě evaluace a poptávky jednotlivých složek se volí aktivity či způsoby práce, vhodné a aktuální pro následující školní rok.